

לקראת שבת, מחשבות על תקומת הלביא.

"אין עם אשר יסוג מחפירות חייו"

בית יוצר
לבניין הרוח
חיל החינוך והנוער

יש סיפור ישן, שמקורו כנראה בכלל באי הבנה, אבל הוא עדיין סיפור טוב: שאלו את ראש ממשלת סין בשנות ה-70 מה דעתו על המהפיכה הצרפתית. תשובתו היתה: מוקדם לקבוע. ומשיחות עם כמה וכמה מפקדים בשעות האחרונות, אני מוצא את הלך הרוח הזה לא מעט: מוקדם לקבוע; מוקדם לדבר; מוקדם לצאת בהצהרות. יש בזה משהו. מלחמות בכלל, ומלחמות במזרח התיכון בפרט, אינן מוכרעות ביום אחד או במבצע אחד. דרושה פרספקטיבה של שבועות, חודשים, לעתים עשורים - כדי לקבוע. ובכל זאת, צריך ואפשר לעצור ליד הלילה הזה, שנמשך לתוך היום, ועוד יימשך הלאה מכאן - ולהיות גאים במה שיש בו. ויש בו הרבה.

ראשית יש בו רצון. הפגנה נחושה של רצון. לא רק כח, לא רק יכולת. רצון, לפני הכל. גם בעשרת הימים ההם בספטמבר 2024 (הביפרים, צמרת רדואן וחיובאללה, גריעת היכולות ועוד...) הדבר החשוב ביותר שישראל הפגינה הוא לא יכולת בלבד - אלא רצון. כך גם כעת: נחישות לבצע דבר כה מורכב, כה מסובך, עם שולי סיכון כה רבים - ולהצהיר: אני מוכן לעמוד במה שיידרש בעקבות זאת. אני מוכן לשאת את מחירו של המאבק על חירותי. הרצון הזה - שמהעם הוא בא ואל העם הוא שב, תפקידנו לחשל אותו, לתאר אותו, להגביר אותו.

שנית, יש ברגע הזה אי קבלה של מציאות בה אומה מאיימת להשמידנו ופועלת לשם כך באופן שיטתי. כשהייתי חניך במכללה לביטחון לאומי הגיע מרצה על איראן וסיפר על שעון שהוצב בלב כיכר חשובה בטהרן, וספר לאחור את הזמן עד להשמדתה של ישראל ב-2040. ואני זוכר ומודה שזה היה קצת מגוחך בעיניי, כמעט פתטי. ואז הגיע ה-7 באוקטובר. ולבושתי, מאז אני מתייחס לשעונים כאלה ברצינות רבה יותר. אני לא יודע מה מצבו של השעון הזה נכון להיום (אולי גם הוא הושמד בתקיפה הלילית). והאמת שמעולם לא ראיתי תיעוד שלו. אבל אני חושב שאם הוא עדיין שם, הוא ניצב בשורש הפעולה שהחלה הלילה. כמו שאמר הרמטכ"ל מוקדם יותר היום: "ההיסטוריה הרחוקה והקרובה לימדה אותנו שמול שאיפות להשמידנו אסור להרכין ראש ומתוך כך נילחם על שמירה על קיומנו - החירות ניתנה לאלו המוכנים להיאבק עבורה". זה חלק מהאתוס שלנו כצבא. ועלינו לחדד אותו ולבאר אותו לפקודינו - בתדריך במגן; בזום כי חלקם ישוה בבית בימים הקרובים; אחרי הקידוש בערב שבת; מבעד לרשת הקשר במרחב לחימה בעזה.

ודבר אחרון לשעה זו. בפעם האלף, שוב ושוב אנחנו נתקלים באשליה העממית הזו שיש שני צבאות - צבא "רגיל" שעושה דברים "רגילים", ולצידו צבא של יחיד סגולה שעושים את הבלתי אפשרי. ניצבים מאחורי המבצע הזה עשרות ומאות אלפי משרתים. אנשי צוות האוויר. אנשי המודיעין, אנשי המילואים שהוקפצו באישון לילה, כוחות מיוחדים. ומה שצה"ל וכוחות הביטחון הצליחו לעשות הלילה הוא בגדר מדע בדיוני. ויש הרבה דרכים להסביר אותו. אחת הדרכים היא זו: שום דבר מכל מה שבוצע ביממה האחרונה לא יכול היה להתקיים אלמלא המאמץ המתמשך של מאות אלפי אנשי מילואים; אלמלא היכולת להביא הישגים בחזית הדרומית; אלמלא הפעולות שבוצעו על הקרקע, בתוך הכפרים, בתוך הסבך, מעבר לגבול הלבנון; אלמלא המבצעים המורכבים בנוו א-שמס, בג'נין, בשכם. ועוד משהו על העניין הזה של צה"ל: אין שום דרך להעמיד יכולות מעצמתיות בתחום הסייבר, המודיעין, האוויר, טכנולוגיות ביטחוניות, פיתוח האמל"ח, ועוד - בלי התשתית הרחבה של צבא העם. בסופו של דבר הכמות היא המאפשר החשוב ביותר, המעבר ההכרחי בדרך לאיכות. צבא העם הוא לא אילוף, הוא אינו כורח, הוא מה שמבטיח את עוצמתנו.

הימים הקרובים והשבועות הקרובים עשויים לתפוס צורות רבות ולהיות מורכבים, אולי אף קשים. כל הגנה סופה להיפרץ, ובכל מערכה מורכבת יהיו גם החמצות. ימים יגידו כמה גדול הנזק שנגרם לאיראן ולמזרח, אילו חלופות קמו לו, מה היה קצב ההתאוששות, וכן הלאה. אבל במאבק הארוך והמתמשך של תקומתנו, יש כאן בכל זאת רגע שכדאי לעצור לידו, בענווה, באיפוק, אפילו בחשבון נפש - וכן, גם בגאווה. ואל תניחו שהסיפור הזה יספר את עצמו - הוא לא יעשה זאת. ואל תחכו לאיזהשהו סוף כדי לספר את הסיפור כולו - אפשר וצריך לצקת משמעות להתרחשויות גם בזמן הווה. אחרי הכל, זה כל העניין בנבואת בלעם, לא? שלסיפור שאנחנו מספרים יש כח, שהוא מעצב מציאות: "הן עם כלביא יקום וכארי יתנשא".

תא"ל סמואל קצין
בומנדיל החינוך והנוער הראשי

שבת שלום,
סמואל